



РОМАНЧУК Павло Родіонович (11. 03. 1921, с. Засулля, нині у межах м. Ромни Сумської обл. — 22. 06. 2008, Київ) — астроном, військовик. Кандидат фізикоматематичних наук (1966). Герой Радянського Союзу (1944). Державні та бойові нагороди СРСР. 1939 вступив у Херсонський педагогічний інститут, однак восени того ж року призваний до лав ЗС СРСР. Брав участь у 2-й світовій війні. 1942 отримав офіцерське звання у Київському артилерійському училищі. Відзначився під час форсування Дніпра. 1944 демобілізований. Закінчив Київський університет імені Т. Шевченка (1950). Відтоді працював у Золотоніському педагогічному училищі (нині Черкаська обл.), Кременецькому (Тернопільська обл.) та

Чернігівському педагогічних інститутах: від 1960 — у Київському університеті імені Т. Шевченка: від 1967 — доцент кафедри експериментальної фізики, від 1972 — доцент кафедри астрономії, водночас 1972—87 — директор Астрономічної обсерваторії. Досліджував активність Сонця, розробив метод прогнозування основних характеристик сонячної активності з різною завбачливістю: параметрів 11-річних циклів, відносних чисел сонячних плям, спалахової активності та ін.

Основні праці

Долгосрочное прогнозирование хромосферных вспышек с заблаговременностью до нескольких месяцев // Солнеч. данные. 1976. № 7 (співавт.); Солнечная активность и уровень Каспийского моря // Вест. Киев. ун-та. Астрономия. 1985. № 27; Місячні варіації рівня Каспійського моря і сонячна активність // Вісн. Київ. ун-ту. Фіз.-мат. науки. 1992. № 3 (співавт.); Стік Дніпра і сонячна активність // Водне господарство України. 1997. № 1; Изменения уровня Мирового океана и Черного моря // Тр. Междунар. конференции «Физика и динамика малых тел Солнечной системы». К., 1998 (співавт.).

Рекомендована література

1. Єфіменко В. М. Павло Родіонович Романчук. 2010;
2. Герої — освітяни і науковці України. 2012 (обидва — Київ).

Л. В. Казанцева

Бібліографічний опис:

Романчук Павло Родіонович / Л. В. Казанцева // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2025. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-891586>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).